

КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО
МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС
ТВОРЧИЙ РИСУНОК

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Другий Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	1-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова
Види декоративного мистецтва	Декорування середовища художнім деревом, керамічна пластика, художній метал, художній текстиль, декоративний розпис, прикладна графіка, художнє моделювання костюма, художні вироби зі шкіри та хутра	Семестри	1- 2

Викладач:

Селезінка Михайло Миколайович

тел. 0971247020

Білий Віктор Дмитрович

тел. 0982554092, e-mail: biluy61@meta.ua

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	10(300 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	4
Практичні	89
Самостійна робота	207
Загальний обсяг	300
Вид контролю:	екзамен-перегляд

Семестр 1-2 – 3 год/тиж.

Метою викладання навчальної дисципліни «Творчий рисунок» є формування образного композиційного мислення, розвинутого у результаті постійної праці над осмисленням змісту завдання; розвиток вміння виразити пластику та пропорції конкретної природи в його багатстві та цільності складових елементів (простір, середовище, об'ємна форма, освітлення, взаємодія предметів, фактура матеріалу, індивідуальна характеристика).

Практичний курс будується на послідовному вивченні теоретичного матеріалу. Глибоке критичне освоєння художньої спадщини допомагає творчому зростанню молодого художника, підвищуючи його культуру та художній смак. З цією метою аналізуються рисунки майстрів і виконуються копії з них, що сприяє розвитку індивідуальних можливостей художника у відтворенні його творчих задумів. З метою кращого засвоєння програмового матеріалу, всі теми забезпечуються вступною бесідою педагога, та індивідуальною роботою зі студентами.

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності):

ІК Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 2.** Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- ЗК 6.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 7.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ФК 1.** Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.
- ФК 3.** Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення.
- ФК 7.** Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.
- ФК 9.** Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

Очікувані програмні результати навчання:

- ПРН 1.** Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.
- ПРН 4.** Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
- ПРН 12.** Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

СТРУКТУРА КУРСУ

Згідно з навчальним планом на 2023–2024 навчальний рік, «Творчий рисунок» на 1 курсі вивчається у 1-2 семестрі. У відповідності до навчальної мети перед студентами визначено такі завдання впродовж I курсу навчання:

Модуль I. Художній образ в рисунку (архітектура, автопортрет)

Змістовий модуль 1. Творчий рисунок архітектурної (архітектурних) форм (вільна техніка).

Змістовий модуль 2. Рисунок автопортрету з пошуком композиційного

та графічного творчого рішення (вільна техніка).

Модуль II. Особливості графічних технік у вирішенні творчих завдань.

Змістовий модуль 1. Рисунок натюрморту з предметів побуту (вирішення –творча інтерпретація, вільна техніка).

Змістовий модуль 2. Начерки фігури людини (вільна техніка).

Оволодівши програмним матеріалом з навчальної дисципліни «Творчий рисунок» студенти зобов'язані:

знати:

- знання конструкції, пропорцій, анатомії, характеру, образного творення, синтезу і композиційної організації завдання;
- виявлення об'єму за допомогою світла і тіні в рисунку;
- узагальнення рисунку;
- технічні та технологічні властивості графічних матеріалів;
- послідовність виконання твору при перетворенні зображення з трьохвимірному в двохвимірне.
- методичний зміст завдань: творча інтерпретація;

вміти:

1. образно-композиційно мислити, генерувати нові ідеї.
2. виражати пластику та пропорції конкретної природи;
3. виконувати начерки з природи і короткочасні рисунки, формуючи навички художника до постійного аналізу навколишнього середовища;
4. вільно володіти технічними засобами відображення, що сприяє розвитку індивідуальних можливостей художника у відтворенні його творчих задумів;
5. вміти на основі придбаних знань малювати по уяві та пам'яті, що має особливе значення для творчої діяльності митця.
6. абстрактного мислити, аналізувати та синтезувати в творчій діяльності

Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу (модуля). Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.

2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.
3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.
4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконанні вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.
5. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.
7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.
8. Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних та контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, надає питання до заліку чи екзамену. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.
9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.
10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правила їх поведінки на аудиторних заняттях.
11. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).
12. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети

можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни «Творчий рисунок», є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 80 балів за практичні завдання виконані впродовж семестру, 10 балів за самостійну роботу і 10 балів за екзамен.

Поточний контроль знань					Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1					залік	екзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			самостійна робота			
T1	T2			T1		10	100
40	40			10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з	Не зараховано з

		обов'язковим повторним вивченням дисципліни	обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	--	---	---

Підсумковий контроль знань

Підсумковий контроль з творчого
рисунок проводиться у вигляді перегляду і оцінки виставки
практичних аудиторних і самостійних робіт студентів.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем)

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Начерки	Уміння узагальненого зображення предметного світу, що виконується у короткий, іноді миттєвий, надзвичайно обмежений проміжок часу. Уміння швидкого фіксування зорового сприйняття і вражень засобами поліхромії.
Компонування	Уміння розміщення зображення з врахуванням його розміру і місця у даному форматі, положення форм в просторі, відображення співвідношення ритму, рівноваги мас, а також кількості незаповненого простору. Здатність визначати пропорції та характер форми.
Творчий рисунок завдань	Уміння будувати рисунок з урахуванням конструктивно-анатомічної побудова фігури людини. Уміння виконувати підмальовок фігури, прокладка основних кольорових плям. Уміння передавати схожість моделі, підкреслення характерних особливостей природи. Здатність виявляти живописність відношень провідних кольорів природи на базі колірно-рефлексного взаємозв'язку. Здатність передачі просторовості, тривимірності моделі, матеріальності, фактури поверхні. Уміння підпорядкування деталей окремих частин цілому. Володіння технічними та технологічними можливостями поліхромії;
Самостійна робота	Уміння використання прийомів та способів застосування живопису та живопису за уявою, стилізації і інтерпретації в якості самостійної роботи задля набуття навичок креативного, асоціативного мислення та розвитку творчого потенціалу дизайнера.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка а ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	<ul style="list-style-type: none"> • точне, безпомилкове розташування усього зображення та його елементів в аркуші паперу; • визначено та передано рух зображеного об'єкту та його розташування відносно інших предметів автора; • вірне зображення пропорційних співвідношень одного об'єкту до іншого, окремих деталей до цілого; • точна передача конструкції об'єкту зображення, переконлива передача форми об'єктів засобами лінійної та повітряної перспективи, використанням законів світлотіні, тону і тональних співвідношень; • висока технічна майстерність, професіоналізм; • художньо-емоційна виразність завдання
Добре	74-89	BC	<ul style="list-style-type: none"> • добре розташування на аркуші паперу; • непогано передано рух зображеного об'єкту та його розташування відносно інших предметів; • добре передано пропорційне співвідношення одного об'єкту до одного, окремих деталей до цілого; • проаналізовано конструкцію об'єкту засобами лінійної та повітряної перспективи; • непогане використання графічного матеріалу, висока технічна майстерність, помітні добрі навички у передачі зображення. • художньо-емоційна виразність завдання
Задовільно	60-73	D	<ul style="list-style-type: none"> • непогане використання графічного матеріалу, технічна майстерність, помітні добрі навички у передачі зображення.

			<ul style="list-style-type: none"> • непогане розташування усього зображення в аркуші паперу; • невиразно визначено і передано рух зображеного об'єкту; • не зовсім точне зображення пропорційних співвідношень; • присутні помилки у передачі форми об'єктів; • недосконале використання графічного матеріалу; • художньо-емоціна виразність завдання передана на недостатньому рівні.
Незадовільно	35-59	FX	<ul style="list-style-type: none"> • суттєві недоліки у розташуванні усього зображення в аркуші паперу • погано передано рух зображеного об'єкту • є суттєві помилки у зображенні пропорційних співвідношень • недосконала передача конструкції об'єкту зображення • слабка технічна майстерність • відсутня художньо-емоціна виразність завдання
Незадовільно	0-34	F	<ul style="list-style-type: none"> • суттєві недоліки у розташуванні усього зображення в аркуші паперу; • погано передано рух зображеного об'єкту; • є суттєві помилки у зображенні пропорційних співвідношень; • недосконала передача конструкції об'єкту зображення; • слабка технічна майстерність; • незадовільно виконаний рисунок, є суттєві порушення послідовності виконання рисунка. • художньо-емоціна виразність завдання відсутня.

Дистанційне навчання: У випадку впровадження заборони на відвідування інституту здобувачами освіти, пов'язаної з посиленням карантинних обмежень, дисципліна проводиться дистанційно. У цьому разі деякі завдання можуть бути змінені. Лекційні заняття проводитимуться на платформі Zoom (лінк доступу надсилатиметься електронною поштою), консультації в онлайн-форматі чи в телефонному режимі.

Література для вивчення дисципліни

Основна література

1. Авсиян О.А. Натура и рисование по представлению. М.: Изобразительное искусство, 1985. 151 с.
2. Аксёнов Ю., М.Левидова. Цвет и Линия: Практическое руководство по рисунку и живописи. М.: Советский художник, 1986. 326 с.
3. Баммес Г. Изображение фигуры человека. Дрезден: ФЭБ Ферлаг дер Кунст, 1973.
4. Барчай Е. Анатомия для художников. Будапешт: Корвина, 1959. 344 с.
5. Барщ А.О. Рисунок в средней художественной. — 2-е изд., доп. — М. : Искусство, 1957. 194 с.
6. Ковалев В.Ф. Золотое сечение в живописи: Учебное пособие. К.: Высшая школа, 1989. 143 с.
7. Королева В.А. Материалы и техники рисунка. М.: Изобр. иск. 1984. 96 с.
8. Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия и изображение человека на ее основах. М.: Изобр. иск., 1985. 128 с.
9. Рисунок: Учебное пособие для вузов / Ф.В.Антонов, Н.П.Бесчастнов, Б.А.Бурмистров и др. М.: Легпромбытиздат, 1988. 176 с.
10. Ростовцев Н.Н. Учебный рисунок. М.: Просвещение, 1985. 256 с.
11. Секачова А.В., Чуйкина А.Н., Пименова Л.Г. Рисунок и живопись. М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983. 216 с.
12. Сонин А.С. Постигание совершенства. М., 1987. 208 с.
13. Стахов А.П. Введение в алгоритмическую теорию измерения. М.: 1977. 268 с.
14. Учебный рисунок. / Под редакцией В.А. Королева. М.: Просвещение, 1985. 256 с.
15. Федоров М. Рисунок и перспектива. М., 1960. 210 с.
16. Яблонский В.А. Преподавание предметов "Рисунок" и "Основы композиции". М.: Высшая школа, 1989. 78 с.

Додаткова література

1. Кузнецов Ю. И. Рисунки Рубенса. М.: Искусство, 1974. 186 с.
2. Кулебякин Г. И. Рисунок и основы композиции. М. : Высшая школа, 1988. 128 с.
3. Крамаров С. Н. Конструктивный рисунок: Учеб. Пособие для студентов вузов. Омск : Изд. «Академия», 2005. 110 с.
4. Ли Н. Г. Рисунок. Основы учебного академического рисунка. М.: Эксмо, 2007. 480 с.
5. Ростовцев Н.Н. Академия рисунка. Курс лекций: учебное пособие для студентов педагогических ВУЗов. М.: Просвещение, 1973. 78 с.
6. Сухенко В.О. Рисунок: навчальний посібник. К.: Вона-Манте, 2004. 184 с.
7. Федоров М.В. Рисунок и перспектива. М.: Искусство, 1960. 130 с.

8. Панофский Э. Перспектива как «символическая форма». СПб.: Азбука-классика, 2004. 336 с.
9. Радлов Н. Э. Рисование с натуры. Л., 1978. 132 с.
10. Райдер Э. Полное руководство по рисованию фигуры человека. Минск: Попурри, 2002. 159 с.
11. Ростовцев Н.Н. Академический рисунок: Учебник для студ. — М.: Просвещение, 1995. 237 с.
12. Bammes G. Der nackte Mensch. Dresden: Veb Verlag der Kunst, 1982. 480 с.

Інформаційні ресурси

1. Баммес Готфрид. Искусство и Дизайн // Пластическая анатомия для художника [Der nackte Mensch] — издано в 1985 г. — режим доступа: <http://lib.rus.ec/b/195959>
2. График // Уроки рисунка. Анатомии для художников — режим доступа: <http://www.grafik.org.ru/anatomy.html>
3. Дом исторической анатомии — режим доступа: <http://dodinjenya.mylivepage.ru/file/2600> Дом исторической анатомии
4. Образовательные ресурсы Интернета — Искусство // Пластическая анатомия человека, четвероногих животных и птиц и ее применение в рисунке. Рабинович М.Ц. — режим доступа: <http://www.alleng.ru/d/art/ris027.htm>
5. Пластическая анатомия человека для художников — режим доступа: <http://dodinjenya.mylivepage.ru/file/2622> Пластическая анатомия человека для художников.
6. Сайт цифровых учебно-методических материалов ВГУЭС (Владивостокский государственный университет экономики и сервиса) // abc.vvsu.ru, методическое обеспечение учебного процесса // Пластическая анатомия человека (Учеб. пособие). Автор: Фролов М.Ю., редактор: Моисеева Л.В. — режим доступа: <http://abc.vvsu.ru/Books/anatomij/page0013.asp>
7. Танк Вильгельм. Анатомия животных для художников / Пер с нем. Т. Седёлкиной. — М.: ООО «Издательство Астрель», 2004. — 156, с. ил. — режим доступа: <http://dreamoon.narod.ru/tank.htm>
8. Творческая мастерская Игоря Петунина / 3d анатомия человека — режим доступа: <http://3dmaster.grandikos.com/3d-anatomy-cheloveka/>
9. https://drive.google.com/drive/folders/1_jnFxn8ue1vcYDeN3nEBIYSEBKNr_1Ws
10. https://drive.google.com/drive/folders/1_jnFxn8ue1vcYDeN3nEBIYSEBKNr_1Ws
11. https://drive.google.com/drive/folders/1_jnFxn8ue1vcYDeN3nEBIYSEBKNr_1Ws
12. https://drive.google.com/drive/folders/1_jnFxn8ue1vcYDeN3nEBIYSEBKNr_1Ws

13. https://drive.google.com/drive/folders/1_jnFxn8ue1vcYDeN3nEBIYSEBKnr_1Ws
14. https://drive.google.com/drive/folders/1_jnFxn8ue1vcYDeN3nEBIYSEBKnr_1Ws
15. <https://www.pinterest.com/pin/1337074875658824/>
16. <https://kartinkin.net/pics/15876-arhitektura-grafika-abstrakcija.html>
17. https://www.google.com/search?q=%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%8B%D0%B9+%D0%BD%D0%B0%D1%82%D1%8E%D1%80%D0%BC%D0%BE%D1%80%D1%82&rlz=1C1GCEA_enUA1028UA1028&oq=%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9+%D0%BD%D0%B0&aqs=chrome.69i59j69i57j0i10i512j0i512l2j0i10i512l4j0i512.6555j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8#vhid=c3QhW-xMybl22M&vssid=l